

[Grøndahl.]

Vi deler ganske de af Ny jydsk Land-Hypotekforening fremsatte indsigelser og det fremsatte ønske om, at foreningen udelukkende får Jylland som udlånsområde, mens Provinshypotekforeningen for Danmark som udlånsområde får østifterne og i Jylland beholder Husmandshypotekforeningen for Danmarks hidtidige låneområde. Det svarer i hovedsagen til opdelingen for kreditforeningernes vedkommende. Hypotekforeningerne, der arbejder med udlån i landdistrikterne, har deres panter liggende spredt over meget store afstande, og den foreslåede ordning, hvor både jyske og sjællandske foreninger skal arbejde over hele landet, vil forårsage stor omkostningsforøgelse, som låntagerne er de eneste til at betale. Det vil betyde opbygning af et nyt stort, kostbart administrationsapparat med direktør, repræsentanter og vurderingsmænd og give sig udslag i en konkurrence, hvor den ene forening overbyder den anden med hensyn til lånesum, og forårsager, at der kommer yderligere obligationsmateriale til salg, hvilket må undgås. Der er ingen grund til at frygte en monopolstilling for foreningerne hverken i Jylland eller i østifterne, da Landbrugets Realkreditfond vil forhindre dette. De store afstande, som landhypotekforeningerne arbejder med, deler ganske naturligt landet ved Lille-Bælt.

De hypotekforeninger, der har deres udlånsområder samlet i købstæderne, har som følge deraf ikke så store afstande, og dette betyder, at der for disse foreninger ikke skulle være de samme betænkeligheder og udgifter ved at yde lån over hele landet.

Vi har fået oplyst, at en administrationsforøgelse i Ny jydsk Land-Hypotekforening på blot 0,2 pct. på et lån på 100.000 kr. og med en løbetid af 36 år for låntageren beregnet med rente og rentes rente vil betyde en udgift på 19.569 kr. 12 øre. Sådanne udgiftsforøgelser vil landbruget selvfølgelig meget have sig frabedt. Disse 0,2 pct.s forhøjelse sat i forbindelse med Ny jydsk Land-Hypotekforenings hovedstol på 635 mill. kr. vil altså i de kommende 36 år betyde en byrde alene for de jyske landmænd på 127 mill. kr.

Dette skulle være tilstrækkeligt til at anbefale vore underændringsforslag, men

desuden taler praktiske og saglige grunde for deres gennemførelse.

Boligministeren (Carl P. Jensen): Jeg takker udvalget for den tilslutning, der er givet, og ikke mindst for den hurtige og; som det blev nævnt, meget grundige behandling, dette lovforslag har været genstand for. Jeg forstår meget vel, at venstres ærede ordfører har et ønske om at bakke de synspunkter op, der er fremført over for udvalget fra Ny jydsk Land-Hypotekforening; men jeg vil gerne understrege, at der, som jeg anførte ved første behandling, har været gjort adskillige forsøg — også efter afgivelsen af udvalgsbetænkningen af 20. februar 1963, der var resultatet af 2 års arbejde — for at nå til enighed om de her foreslåede retningslinjer ikke mindst med henblik på afgrænsning af den fremtidige udlånsadgang.

Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Grøndahl, at jeg tror ikke, at der kunne have fundet mere grundige forhandlinger sted for at nå til enighed om disse problemer.

Nu da vi er nået så vidt, vil jeg da også gerne benytte lejligheden til at takke det udvalg, der har forberedt dette lovgivningsarbejde, såvel som formanden for udvalget, der har udført et særdeles dygtigt, omfattende og grundigt arbejde. Jeg tror, at det foreliggende resultat vil vise sig at være acceptabelt, selv om jeg erkender, at nyordningen griber ind i visse traditioner og visse følelser, således som vi også har drøftet det under udvalgsarbejdet. Jeg erkender, at de interesserede parter har vist megen resignation og realitetssans, og det vil jeg da også gerne udtale min tak for.

Det underændringsforslag nr. 1, der er stillet uden for betænkningen af det ærede medlem hr. Grøndahl m. fl., går ud på, at den nydannede forening, Provinshypotekforeningen for Danmark, skal have sin udlånsadgang i Jylland begrænset, således at denne forening kun kan give lån til de små ejendomme, som hidtil har været henvist til Husmandshypotekforeningen. Jeg må fraråde, at man stemmer for dette underændringsforslag.

Det ærede medlem hr. Grøndahl har naturligvis ikke haft lejlighed til at følge